

---

1 / 4

Ngay từ bài này, có lẽ bạn đã nghe từ tiếng Thủ thỉ của Võ Văn Kiệt khi nói, Ông đã phải 2 lần đích thân đi chiêu tập dân địa phương vào "phá rừng ngập mặn" nuôi tôm ở bán đảo Cà Mau. Ông Sáu Dân cũng là người chỉ đạo, dốc lòng cố vũ, góp sức xây dựng rừng ngập mặn ở Cồn Giồng thành "lá phổi" của thành phố Hồ Chí Minh. Vai trò, giá trị của rừng ngập mặn rất quan trọng như thế mà chúng ta bỏ quên, là một thiếu sót của nhiều người trong thời gian qua, và đặc biệt là tác động lên biển của cây mắm, cây đước.

Không chỉ ở bán đảo Cà Mau, mà ngay từ vùng ven sông Cồn Giồng, từ năm 1975 đến nay cũng đã vào khoảng 200 mét. Ngày xưa ven sông là dãy bãi, đầm và đầm nước mặn dọc bờ sông. Lúc đó, sinh hoạt đời sống là chính, nhà nào cũng có một chài lưới nhỏ thả ra để bắt cá. Lúc nước ròng, thả lưới bắt cá, thả lưới bắt cá. Có khu vực chài lưới khoảng 1m là không có cây mắm, cây bần, xen kẽ là một dãy cây xanh gọi là rừng phòng hộ Cồn Giồng. Nhưng năm đời sống khó khăn sau 1975, cây mắm, cây bần được chặt làm củi đun, đun nấu, đun bếp. Đám nước cũng không ai trồng vì không còn bán được lá. Thủ là dòng sông mất đời sống vì bỏ quên và sự tàn phá "gặm nhấm" dần vào sâu đất liền và vùng ruộng.

Nhìn lại quá trình chinh phục thiên nhiên, chúng ta đã tốn không biết bao nhiêu là tiền của vào công tác nghiên cứu và xây dựng các công trình chống xói lở từ Nam ra Bắc. Thành công có nhưng thất bại cũng không ít. Tôi nhớ có lần Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp & Phát triển nông thôn Lê Huy Ngộ phát biểu trong cuộc họp ở Thủ Đức ý như sau: "Xưa kia khi bắt đầu đi du lịch, chúng ta thấy rừng bần do từ ĐQPK (độc quyền phong kiến) ngày nay nó công trình nào thất bại thì đó là cái đổ cho ĐQPK (biên giới khí hậu)". Nghe thấy chua xót, đáng cay nhưng đó là sự thật.

Trong quá trình/kinh tế đã lâu rồi người ta không chỉ nói đến tài sản hữu hình mà còn nói đến cái tài sản vô hình. Diện tích của một quốc gia, có bao nhiêu đảo, bao nhiêu đất thì đó chỉ là tài sản hữu hình. Nhiều quốc gia hùng mạnh thế giới đi xâm chiếm các nước khác để cướp đoạt tài nguyên và tài sản hữu hình này thì nay họ thu hút tài sản vô hình đó bằng nguồn nhân lực. Các nhà khoa học trên thế giới đã cảnh báo sự nóng lên toàn cầu là nguyên nhân gây ra hàng loạt thiên tai như nước biển dâng, xâm nhập mặn có thể đến năm 2050 sẽ làm mất đi một phần lãnh thổ của nhiều nước trên thế giới, trong đó có đồng bằng sông Cửu Long của chúng ta sẽ phải gánh chịu hậu quả.

Song cái Mũi Cà Mau, biển từ ngày từ hào của Tổ quốc luôn vươn lên, tiến ra biển cả không phải để trở thành biển là tài sản quốc gia phải được gây dựng thì hi vọng được trí tuệ của cộng đồng dân tộc các chuyên gia Việt Nam đang sống và làm việc ở nước ngoài. Có thể biển đời khí hậu, nước biển dâng sẽ đe dọa làm mất đi nhiều phần của lãnh thổ song chúng ta không chỉ nhìn Mũi Cà Mau trong sách vở mà hãy gây dựng và trở lại với những giá trị của Mũi Cà

Mau, giá trị chính phần vùng đất mới mà bây giờ không phải là những vùng đất hữu hình mà là vùng đất khoa học kết thu thập và duy trì trách nhiệm xã hội cho công đồng và nhân loại.

Description: Description: <http://tuanvietnam.vietnamnet.vn/assets/Uploads/Dat-nuoc-lien-1-dai.jpg>

Đất Mũi Cà Mau nhìn ra biển nhìn từ hướng Đông Nam

Đó có gì là pháp phòng chống thiên tai và "nhân tai" đang hàng ngày, hàng giờ đe dọa xâm thực Mũi Cà Mau, trò chơi hết phần xác định đúng nguyên nhân thực chất bằng định luật vật lý xói lở mũi Cà Mau (có thể đoán đúng bằng mô hình của định luật).

Từ lâu, các nhà khoa học trên thế giới đã nhận thấy khu vực ven biển là môi trường rất đa dạng và phần tiếp giáp những vùng biển ngập mặn, đầm lầy, và bãi triều, bãi biển, cần cần cho nên rất cần quy hoạch tổng thể để biển theo hướng tiếp cận liên ngành. Các chương trình quản lý tổng hợp để biển bao gồm cả công tác phòng chống thiên tai và bảo tồn tài nguyên. Sự tham gia của người dân sẽ là sự đem lại hiệu quả của các giải pháp quản lý. Cách tiếp cận hiệu quả nhất để phát triển ven biển và kết thu thập ven biển là thích ứng hay biến đổi thiên nhiên. Các phương pháp đánh giá tác động môi trường kết đánh giá tác động xã hội (SIA) là cần thiết để quản lý hiệu quả để biển, cần thiết hơn cho công tác quy hoạch và ra quyết định, định hướng là cách đo lường những gì có thể xảy ra với người dân do thay đổi môi trường của họ.

Ngày nay, bài toán quy hoạch tích hợp cho việc nghiên cứu liên ngành hóa vùng mũi Cà Mau, theo chúng tôi cần được tiến hành các bước sau đây:

(1) Đánh giá hiện trạng bao gồm thu thập các số liệu về biển trên biển Đông và vùng ven biển Cà Mau (trường gió, trường áp suất, các thành phần của thủy triều), cũng như tài liệu địa chất của vùng biển Cà Mau. Tính toán mô hình thủy lực (có hiệu chỉnh) cho biển Đông để xác định dòng chảy theo các mùa khác nhau. Kết quả của mô hình này sẽ được dùng làm đầu vào kiến biên cho mô hình vùng ven biển Cà Mau. Xây dựng mô hình tính sóng biển (có hiệu chỉnh) cho vùng ven biển của Cà Mau. Xây dựng mô hình thủy lực (có hiệu chỉnh) kết nối với mô hình sóng cho vùng ven biển. Các mô hình này được kết nối với mô hình biển hình có hiệu chỉnh (morphology) cho vùng ven biển. Xây dựng bản đồ xói lở (bể lắng) cho vùng ven biển Cà Mau

theo các kênh khác nhau.

(2) Đầu tư Quy hoạch tích hợp (Integrated Coastal Zone Management-ICZM) trong đó có các quy hoạch sông đê theo nghĩa rộng, quy hoạch đô thị kết hợp phát triển du lịch, các công trình bảo vệ bờ kết hợp giao thông, công trình giảm thiểu năng lượng sóng...

(3) Đánh giá lợi ích tiềm ẩn dựa trên quy hoạch đê ngòi, tính toán hiệu quả kinh tế-xã hội-dân sinh của các phương án quy hoạch.

4) Bước 1 đến 3 nói trên cần được xem xét cẩn thận, rồi đi rà soát tìm ra các luận cứ đúng đắn và thiếu sót nhất để có được một quy hoạch bền vững. Nếu không thực hiện theo các bước kể trên mà vội vã xây dựng các công trình chống xói lở ở Mũi Cà Mau thì là "tiền mất, tật mang" tiếp tục làm mất cho "Hà Bá"!

Mũi Cà Mau, mảnh đất nhỏ bé và vô cùng thiêng liêng của Tổ quốc ta đang đứng trước nguy cơ bị mất! Trình bày bao nhiêu giông bão (về cả nghĩa đen và nghĩa bóng) mũi Cà Mau vẫn đứng vững, thế mà mũi Cà Mau có thể mất đi trong nay mai.